

РОЛЬ СКОРОЧЕНОГО ЗАПИСУ ПІД ЧАС УСНОГО ПОСЛІДОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Є.О. Червінко (Харків)

У статті подані результати експериментального зрізу щодо ролі перекладацького скоропису під час усного послідовного перекладу.

Ключові слова: перекладацький запис (скоропис), усний послідовний переклад.

Е.А. Червинко. Роль скорописи во время устного последовательного перевода. В статье представлены результаты экспериментального среза относительно роли переводческой записи во время устного последовательного перевода.

Ключевые слова: переводческая запись (скоропись), устный последовательный перевод.

E.O. Chervinko. The role of shorthand in consecutive interpretation. The given article presents the results of the experimental research on the role of interpreter's shorthand during oral consecutive interpretation.

The key words: interpreter's note-taking (shorthand), oral consecutive interpretation.

Важливою передумовою якісного здійснення усного послідовного перекладу є здатність запам'ятовувати значну кількість інформації, а оскільки обсяг пам'яті є обмеженим, то невід'ємним компонентом навчання усного перекладача є формування умінь скороченого запису. На місце та роль перекладацького скоропису в структурі формування фахової компетенції майбутніх перекладачів існують різні погляди. Зокрема, чимало навчальних закладів обмежуються оглядовою лекцією про принципи скороченого запису тексту на четвертому курсі, коли навчання вже фактично закінчується. Крім того, що тут важко очікувати формування умінь ефективно занотовувати інформацію, такий підхід формує у студентів легковажне відношення до скоропису як до чогось другорядного. На таку ж думку наводить і спостереження за студентським усним послідовним перекладом. Згадана суперечність, разом з практичною відсутні-

стю наукових досліджень у цій галузі, й зумовили актуальність нашого дослідження.

Об'єктом дослідження є процес усного послідовного перекладу, а предметом – роль перекладацького скоропису у його забезпеченні. Мета дослідження полягала у визначенні ролі скоропису у процесі згаданого перекладу. Досягнення мети передбачало розв'язання низки завдань: 1) формулювання гіпотези; 2) підбір тексту для усного послідовного перекладу; 3) відбір студентів для участі в експериментальному зрізі; 4) проведення зрізу; 5) аналіз результатів зрізу; 6) формулювання висновків. Вирішення цих завдань і склало зміст нашого дослідження.

Гіпотезою дослідження було припущення, що додержання принципів перекладацького скоропису (вертикальність; поняттєва основа записів; логічність розташування символів) забезпечує збереження усієї головної інформації під час запису та правильне її

розшифрування у процесі перекладу, в той час як порушення згаданих принципів спричинює втрати інформації тексту оригіналу як під час записів, так і при їх розшифруванні.

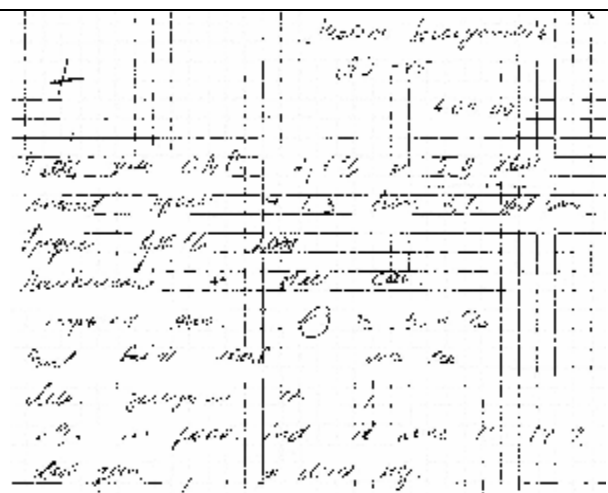
Матеріалом дослідження було обрано текст (обсягом 983 друкованих знаків), що відносився до сфери економіки, тривалістю звучання близько двох хвилин, якого було перекладено українською мовою з англомовного оригіналу з газети *Kyiv Post*. Методи дослідження включали формулювання гіпотези, експериментальний зріз, аналіз результатів, узагальнення і формулювання висновків. Досліджуваними були 32 студенти (3 чоловіки і 29 жінок, віком від 21 до 23 років) IV курсу факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, які навчалися за спеціальністю “Переклад”. Зріз проводився в лютому 2009 року. Під час зрізу кожен зі студентів прослуховував текст через головні телефони, записував його скорописом, а потім перекладав усно. Переклад кожного студента записувався на звуконосії, а потім переносився на папір і аналізувався у порівнянні зі скороченими записами кожного студента. Критеріями аналізу були ступінь повноти запису інформації тексту оригіналу та повнота її відтворення в тексті перекладу.

Отже, проаналізуємо роботи студентів. Нижче наведено текст оригіналу українською мовою та у таблиці у лівому стовпчику подано запропонований сту-

дентами переклад англійською мовою, а у правій – варіант скоропису тексту оригіналу. Після таблиці наведено докладний аналіз помилок у порівнянні із записаним скорописом оригіналу тексту.

У 2008 році темпи зростання річного валового внутрішнього продукту України уповільнилися і склали лише 2,1%, порівняно з 7,9% у 2007 році. Обсяг промислового виробництва за повний рік знизився на 3,1%, скоротившись з 10,2% зростання у попередньому році. Обсяг промислового виробництва в грудні 2008 року впав на 26% порівняно з тим же місяцем у 2007 році, що ненабагато краще листопадового обвалу в 29%. Таке поліпшення сталося завдяки тому, що дві найбільші промислові галузі, металургія та машинобудування, незначною мірою покращили свої показники, внаслідок чого загальний обсяг промислового виробництва зріс на 3,2%. Однак обсяг виробництва у цих двох галузях у грудні 2008 року залишався значно меншим, порівняно з відповідним періодом попереднього року: металурги знизили власні показники на 42%, а машинобудівники – на 37%. Найменший спад (5%) спостерігався у харчовій промисловості. За оцінками експертів, різке падіння обсягу виробництва у багатьох галузях спричинило зниження реального ВВП за грудень місяць на 12-14%, у порівнянні з відповідним періодом попереднього року, що лише незначною мірою краще за листопадове падіння в 14,4%. (983)

In twenty ... mm ... eight the rates of (1) GNP eh (2) was two eh and one per cent eh (3) comparatively with seven and nine per cent in eh the two hundred and seven. Eh ... total amount of production ... eh ... was ... eh ... shorted ... to (4) the (5) one and three eh ... per cent from (6) two point one per cent comparatively the the ... mm ... measurement of the last year. In December eh this measurement ... mm ... (7) were ... twenty- eh ... six per cent. (8) Eh ... the improvement was caused by the steel and ... eh (9) car productive industries. And ... (10) it (11) was eh ... three eh ... point two per cent. ... uh ... but the total amount of the production in the two hundred and eighty ... eight eh ... was less. ... (12) but, ... hm ... (13) was the (14) shortage in the ... eh ... the (15) production of the food by a five per cent ... eh ... and (10) it was ... twenty ... twelve or ... hah ... fourteen per cent eh last year eh (3) comparatively with ... eh ... October ... measurement (16).

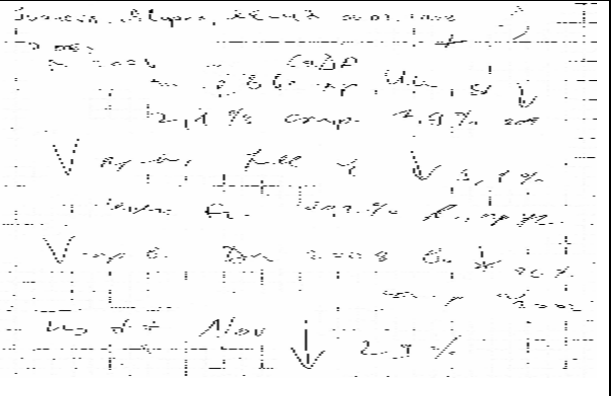
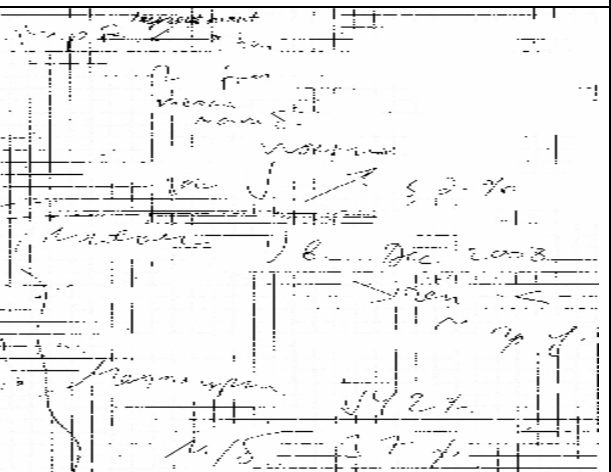
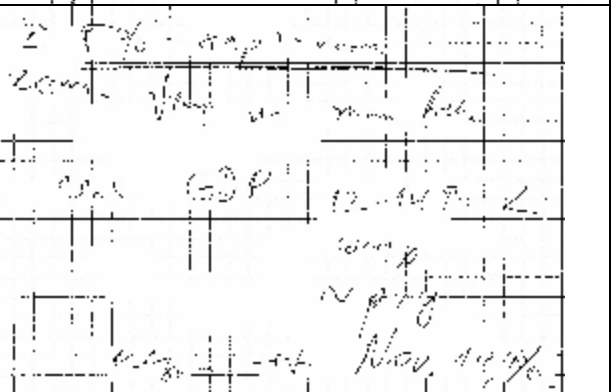

(1) Заміна на ‘GNP’ через невірний запис. Написано: ‘GNP’ замість ‘GDP’; (2) Нечіткий переклад. Відсутня інформація щодо темпів зростання, про їх уповільнення. Причина: запис у рядок та нездатність розшифрувати написане. Відсутність позначення

щодо зростання; (3) Невірне вживання прислівника; (4) Помилкове вживання артикля. Перекручення прецизійної інформації через її невірний запис при прослуховуванні (5) Перекручення прецизійної інформації через її невірний запис при прослуховуванні

(6) Неузгодження між підметом та присудком (7) Недопереклад. Причина: записано лише тільки 2007 у рядок; (8) Невірний переклад ‘car productive industry’ замість ‘machine-building industry’; (9) Втрата логічного зв’язку. Незрозуміло, до чого відноситься займенник ‘it’. Причина: запис у рядок, нездатність розшифрувати написане; (10) Недопереклад через нездатність вірним чином записати інформацію, що вважає розумінню цього інформаційного блоку; (11)

Незрозуміло, в якій галузях. Фактична помилка. Причина: відсутність у записах; (12) Недопереклад фактичної інформації через невірний неповний запис та неспроможність розшифрувати. Записано лише «Мет. знизили 42,»; (13) Недоречне вживання іменника ‘shortage’ замість ‘decline’ або ‘drop’; (14) невірний переклад «харчової промисловості»; (15) Недопереклад, що унеможливило розуміння тексту перекладу. Причина: неповний запис у рядок.

<p>Eh ... the result ... mmuh ... in economy of the year two thousand (1) nine is not really better than that of two thousand (2) eight. Especially it is ... mm ... obvious in the GDP level. Mm ... it (3) has lessened ... (4-5) ... (6) by seven ... and point nine per cent ... mmm ... comparing with the year two thousand seven.</p> <p>The general amount of the (7) present products ... mm ... (8) made ... mmm ... lessen by three point one per cent ... (9) ... and this is ... eh ... (10) much worse than in the year two thousand eight and the results by December eh ... that have fallen by twenty-six per cent comparing comparing to the year two thousand (11) two. Mm ... but it's ... Mm ... (12) absolutely no better than November of that year ... mmm ... when there was a major fall ... mm ... in the level of production and it constituted two .. eh ... twenty nine per cent.</p>	
<p>However, eh ... two fields of economy tended to improve ... their mm ... position. These fields ... mm ... eh ... (13) machinery and ... eh ... metallurgy ... eh ... (14) one of those fields has improved its production by two point ... eh ... three point two per cent, another – mm ... has also improved ... its level of production comparing with December two thousand eight.</p> <p>(15)</p> <p>However, eh ... two fields of economy tended to improve ... their mm ... position. These fields ... mm ... eh ... (13) machinery and ... eh ... metallurgy ... eh ... (14) one of those fields has improved its production by two point ... eh ... three point two per cent, another – mm ... has also improved ... its level of production comparing with December two thousand eight.</p> <p>(15)</p>	
<p>Actually, the only field that ... mm ... suffered the most minor ... mm ... decrease in its production was the (16) food-producing field. Uhm ... only five per cent of lessening of the total output (17) were observed.</p> <p>Generally, the GDP of Ukraine has lessened by ... mm ... from twelve to fourteen per cent comparing to (18) the same ... mm ... statistical data in the previous year. But anyway, it has improved a bit since November and the improvement constituted fourteen point four per cent.</p>	

(1) – (2) Заміна чисел – причина: неправильний запис при прослуховуванні (3) Заміна підмета (*it* (= *GDP level*) замість *growth*) – причина: порушення правил розташування членів речення при запису запис в рядок; (4) пропуск “*2.1 percent*” – причина: порушення правил розташування членів речення при запису, запис в рядок, нездатність встановити смислові зв’язки між словами в записаному варіанті; (5) пропуск *year-on-year* – запис “річного” як “*p*”, нездатність розшифрувати скорочення; (6) додавання прикметника, який змінює зміст: переклад “порівняно з 7,9% у 2007 році” як “*by seven and point nine per cent comparing with the year two thousand seven*” – причина: порушення правил розташування членів речення при запису, запис в рядок, нездатність встановити смислові зв’язки між словами в записаному варіанті (записано в рядок: *comp. 7.9% 2007*); (7) переклад “промислового виробництва” як “*present products*” – причина: надмірне скорочення, нездатність розшифрувати скорочення в записаному варіанті (записано в рядок: *pr. vir.* – промислове виробництво); (8) пропуск “за повний рік”, хоча в записах стоїть “*fully*” причина: надмірне скорочення, нездатність розшифрувати скорочення в записах

ному варіанті; (9) пропуск “зростання”, що змінює зміст – пропуск слова при запису; (10) додавання *much worse than*, що змінює зміст – причина: надмірне скорочення, нездатність розшифрувати скорочення в записаному варіанті (записано в рядок: *lessen fr. 10,2% в. пр. ур* = скоротившись з 10,2% зростання у попередньому році); (11) невірний запис року 2002 замість 2007, що змінює зміст; (12) заміна «*ненабагато краще*» на “*absolutely no better than*”, що спричинює порушення змісту оригіналу. Принада: невірний інформаційний запис «*ненабагато краще*» як «not +», що значить «не краще»; (13) заміна іменника “*machine-building*” на “*machinery*”, що є підміною понять; (14) викривлення змісту через невірне розташування (однорідні члени речення), невірний запис основних інформаційних блоків повідомлення (причинно-наслідкові зв’язки) та надмірне та нерозбірливе скорочення «показники» до «птн»; (15) переклад не здійснено через нездатність розшифрувати записи; (16) невірний переклад харчової промисловості як ‘*food-producing field*’; (17) множина замість однини; (18) не зовсім доречне використання «*the same*» замість «*corresponding*» або «*relevant*».

In two thousand eight the **en** **en** growth rates of the **(1)** **gross national product** **wo** **en** **wo** were **en** **(2)** about two **en** and one per cent **en** **(3)** comparing with **en** ... two hundred seven **en** when **(4)** it was **en** seven point nine per cent.

The ... eh amount of eh (5) the whole eh product industrial production eh (6) was eh very eh low (3) comparing with the previous year and it has reduced to eh three point one per cent and in the form in the previous year it was ten point two per cent.

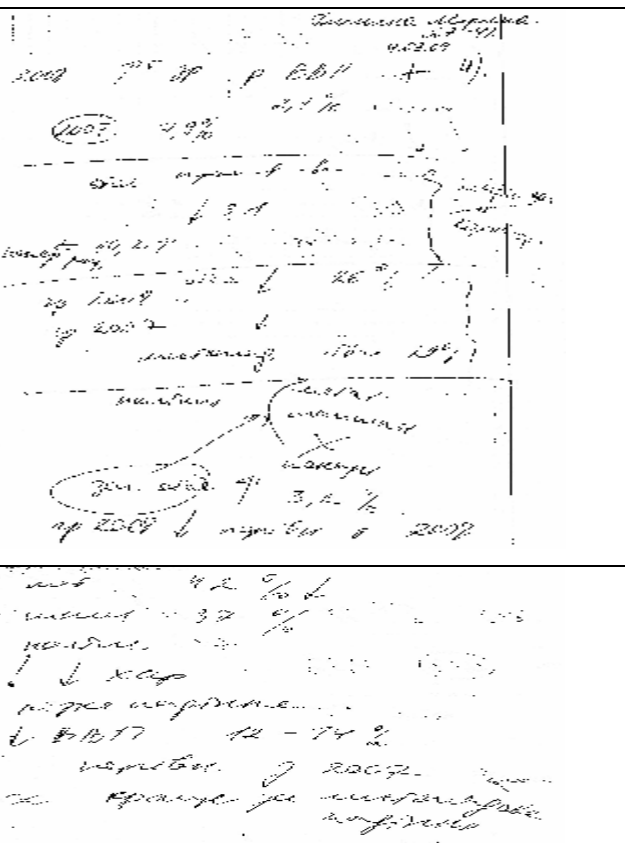
In December **eh** two hundred eight **eh** the ... **eh** ... the **product** the production **eh** has reduced (7) to twenty-six per cent and it's not really **so slow** (8) **so low** **eh** when it was in **eh** December (9) **two hundred eight**. In **eh** and (3) **comparing with** the **eh** November fall **eh** ... it is (10) **quite low** because **eh** in November it was twenty-nine per cent.

(11) The ... **eh** ... most suffered the branches of **metu metu** metallurgic branches and the branches of **eh** (12) car building, and they had **eh** ... such (13) numbers as **eh** for example, **eh** the (14) fall **eh** production of metallurgic branch was three point two per cent and **eh** ... **it's not quite** it's quite low (3) **comparing with** the previous year. (16)

Metallurgic branch has reduced to eh ... (15) the eh amount of products in the metallurgic branch (15) have reduced to eh forty-two per cent and in the (12) car building branch to thirty-seven per cent.

(17) And the most the lowest eh percentage was in the branch of eh food production.

(18) And there was also **ch** ... an (19) **rabrupt** falling of **ch** (1) **gross national product** and it was about from twelve to fourteen per cent (3) **comparing with** **ch** the year **ch** two thousand seven. But it's (20) **not really** **ch** so good **ch** (3) **comparing with** the November falling.

(1) Підміна понять 'GNP' на 'GDP', що є невірним тлумаченням; (2) Про наближення не було мови; (3) Невірне вживання прислівникового звороту; (4) Невірне вживання займенника, що спричинює невірне узгодження; (5) Невідповідний еквівалент 'the whole industrial production' для перекладу «обсяг промислового виробництва за повний рік»; (6) Домислення; (7) Невірне вживання прийменника, що є інформаційним викривленням; (8) Невірне узгодження; (9) Невірний рік. Причина: невірне розташування та нездатність розшифрувати написане; (10) Незрозумілий переклад: заміна «ненабагато краще» на 'quite low', що спричинює інформаційне викривлення. Причина: запис «ненабагато краще», невірне розташування та нездатність розшифрувати написане; (11) Повне викривлення змісту через порушення принципів вертикального запису та нездатність розшифрувати

написане; (12) Невірний переклад: 'car building' замість 'machine-building'; (13) Недоречне вживання 'numbers'; (14) Мова не про падіння. Причина: порушення принципів вертикального запису та нездатність розшифрувати написане; (15) Відсутність граматичного узгодження; (16) Недопереклад через порушення принципів запису та нездатність розшифрувати написане; (17) Відсутність прецизійної інформації через відсутність у записі; (18) Відсутній переклад щодо оцінки експертами причини зниження ВВП. Причина: порушення принципів запису та нездатність розшифрувати написане; (19) В оригіналі не йдеться про «різке падіння ВВП». «різким» було падіння обсягу виробництва. Викривлення змісту. Причина: порушення принципів запису та нездатність розшифрувати написане; (20) Викривлення змісту. Причина: запис у рядок та нездатність розшифрувати написане.

In two thousand and eight (1) the total (2) output of gross domestic product (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) (21) (22) (23) (24) (25) (26) (27) (28) (29) (30) (31) (32) (33) (34) (35) (36) (37) (38) (39) (40) (41) (42) (43) (44) (45) (46) (47) (48) (49) (50) (51) (52) (53) (54) (55) (56) (57) (58) (59) (60) (61) (62) (63) (64) (65) (66) (67) (68) (69) (70) (71) (72) (73) (74) (75) (76) (77) (78) (79) (80) (81) (82) (83) (84) (85) (86) (87) (88) (89) (90) (91) (92) (93) (94) (95) (96) (97) (98) (99) (100) (101) (102) (103) (104) (105) (106) (107) (108) (109) (110) (111) (112) (113) (114) (115) (116) (117) (118) (119) (120) (121) (122) (123) (124) (125) (126) (127) (128) (129) (130) (131) (132) (133) (134) (135) (136) (137) (138) (139) (140) (141) (142) (143) (144) (145) (146) (147) (148) (149) (150) (151) (152) (153) (154) (155) (156) (157) (158) (159) (160) (161) (162) (163) (164) (165) (166) (167) (168) (169) (170) (171) (172) (173) (174) (175) (176) (177) (178) (179) (180) (181) (182) (183) (184) (185) (186) (187) (188) (189) (190) (191) (192) (193) (194) (195) (196) (197) (198) (199) (200) (201) (202) (203) (204) (205) (206) (207) (208) (209) (210) (211) (212) (213) (214) (215) (216) (217) (218) (219) (220) (221) (222) (223) (224) (225) (226) (227) (228) (229) (230) (231) (232) (233) (234) (235) (236) (237) (238) (239) (240) (241) (242) (243) (244) (245) (246) (247) (248) (249) (250) (251) (252) (253) (254) (255) (256) (257) (258) (259) (260) (261) (262) (263) (264) (265) (266) (267) (268) (269) (270) (271) (272) (273) (274) (275) (276) (277) (278) (279) (280) (281) (282) (283) (284) (285) (286) (287) (288) (289) (290) (291) (292) (293) (294) (295) (296) (297) (298) (299) (300) (301) (302) (303) (304) (305) (306) (307) (308) (309) (310) (311) (312) (313) (314) (315) (316) (317) (318) (319) (320) (321) (322) (323) (324) (325) (326) (327) (328) (329) (330) (331) (332) (333) (334) (335) (336) (337) (338) (339) (340) (341) (342) (343) (344) (345) (346) (347) (348) (349) (350) (351) (352) (353) (354) (355) (356) (357) (358) (359) (360) (361) (362) (363) (364) (365) (366) (367) (368) (369) (370) (371) (372) (373) (374) (375) (376) (377) (378) (379) (380) (381) (382) (383) (384) (385) (386) (387) (388) (389) (390) (391) (392) (393) (394) (395) (396) (397) (398) (399) (400) (401) (402) (403) (404) (405) (406) (407) (408) (409) (410) (411) (412) (413) (414) (415) (416) (417) (418) (419) (420) (421) (422) (423) (424) (425) (426) (427) (428) (429) (430) (431) (432) (433) (434) (435) (436) (437) (438) (439) (440) (441) (442) (443) (444) (445) (446) (447) (448) (449) (450) (451) (452) (453) (454) (455) (456) (457) (458) (459) (460) (461) (462) (463) (464) (465) (466) (467) (468) (469) (470) (471) (472) (473) (474) (475) (476) (477) (478) (479) (480) (481) (482) (483) (484) (485) (486) (487) (488) (489) (490) (491) (492) (493) (494) (495) (496) (497) (498) (499) (500) (501) (502) (503) (504) (505) (506) (507) (508) (509) (510) (511) (512) (513) (514) (515) (516) (517) (518) (519) (520) (521) (522) (523) (524) (525) (526) (527) (528) (529) (530) (531) (532) (533) (534) (535) (536) (537) (538) (539) (540) (541) (542) (543) (544) (545) (546) (547) (548) (549) (550) (551) (552) (553) (554) (555) (556) (557) (558) (559) (560) (561) (562) (563) (564) (565) (566) (567) (568) (569) (570) (571) (572) (573) (574) (575) (576) (577) (578) (579) (580) (581) (582) (583) (584) (585) (586) (587) (588) (589) (590) (591) (592) (593) (594) (595) (596) (597) (598) (599) (600) (601) (602) (603) (604) (605) (606) (607) (608) (609) (610) (611) (612) (613) (614) (615) (616) (617) (618) (619) (620) (621) (622) (623) (624) (625) (626) (627) (628) (629) (630) (631) (632) (633) (634) (635) (636) (637) (638) (639) (640) (641) (642) (643) (644) (645) (646) (647) (648) (649) (650) (651) (652) (653) (654) (655) (656) (657) (658) (659) (660) (661) (662) (663) (664) (665) (666) (667) (668) (669) (670) (671) (672) (673) (674) (675) (676) (677) (678) (679) (680) (681) (682) (683) (684) (685) (686) (687) (688) (689) (690) (691) (692) (693) (694) (695) (696) (697) (698) (699) (700) (701) (702) (703) (704) (705) (706) (707) (708) (709) (710) (711) (712) (713) (714) (715) (716) (717) (718) (719) (720) (721) (722) (723) (724) (725) (726) (727) (728) (729) (730) (731) (732) (733) (734) (735) (736) (737) (738) (739) (740) (741) (742) (743) (744) (745) (746) (747) (748) (749) (750) (751) (752) (753) (754) (755) (756) (757) (758) (759) (760) (761) (762) (763) (764) (765) (766) (767) (768) (769) (770) (771) (772) (773) (774) (775) (776) (777) (778) (779) (780) (781) (782) (783) (784) (785) (786) (787) (788) (789) (790) (791) (792) (793) (794) (795) (796) (797) (798) (799) (800) (801) (802) (803) (804) (805) (806) (807) (808) (809) (810) (811) (812) (813) (814) (815) (816) (817) (818) (819) (820) (821) (822) (823) (824) (825) (826) (827) (828) (829) (830) (831) (832) (833) (834) (835) (836) (837) (838) (839) (840) (841) (842) (843) (844) (845) (846) (847) (848) (849) (850) (851) (852) (853) (854) (855) (856) (857) (858) (859) (860) (861) (862) (863) (864) (865) (866) (867) (868) (869) (870) (871) (872) (873) (874) (875) (876) (877) (878) (879) (880) (881) (882) (883) (884) (885) (886) (887) (888) (889) (890) (891) (892) (893) (894) (895) (896) (897) (898) (899) (900) (901) (902) (903) (904) (905) (906) (907) (908) (909) (910) (911) (912) (913) (914) (915) (916) (917) (918) (919) (920) (921) (922) (923) (924) (925) (926) (927) (928) (929) (930) (931) (932) (933) (934) (935) (936) (937) (938) (939) (940) (941) (942) (943) (944) (945) (946) (947) (948) (949) (950) (951) (952) (953) (954) (955) (956) (957) (958) (959) (960) (961) (962) (963) (964) (965) (966) (967) (968) (969) (970) (971) (972) (973) (974) (975) (976) (977) (978) (979) (980) (981) (982) (983) (984) (985) (986) (987) (988) (989) (990) (991) (992) (993) (994) (995) (996) (997) (998) (999) (1000) (1001) (1002) (1003) (1004) (1005) (1006) (1007) (1008) (1009) (1010) (1011) (1012) (1013) (1014) (1015) (1016) (1017) (1018) (1019) (1020) (1021) (1022) (1023) (1024) (1025) (1026) (1027) (1028) (1029) (1030) (1031) (1032) (1033) (1034) (1035) (1036) (1037) (1038) (1039) (1040) (1041) (1042) (1043) (1044) (1045) (1046) (1047) (1048) (1049) (1050) (1051) (1052) (1053) (1054) (1055) (1056) (1057) (1058) (1059) (1060) (1061) (1062) (1063) (1064) (1065) (1066) (1067) (1068) (1069) (1070) (1071) (1072) (1073) (1074) (1075) (1076) (1077) (1078) (1079) (1080) (1081) (1082) (1083) (1084) (1085) (1086) (1087) (1088) (1089) (1090) (1091) (1092) (1093) (1094) (1095) (1096) (1097) (1098) (1099) (1100) (1101) (1102) (1103) (1104) (1105) (1106) (1107) (1108) (1109) (1110) (1111) (1112) (1113) (1114) (1115) (1116) (1117) (1118) (1119) (1120) (1121) (1122) (1123) (1124) (1125) (1126) (1127) (1128) (1129) (1130) (1131) (1132) (1133) (1134) (1135) (1136) (1137) (1138) (1139) (1140) (1141) (1142) (1143) (1144) (1145) (1146) (1147) (1148) (1149) (1150) (1151) (1152) (1153) (1154) (1155) (1156) (1157) (1158) (1159) (1160) (1161) (1162) (1163) (1164) (1165) (1166) (1167) (1168) (1169) (1170) (1171) (1172) (1173) (1174) (1175) (1176) (1177) (1178) (1179) (1180) (1181) (1182) (1183) (1184) (1185) (1186) (1187) (1188) (1189) (1190) (1191) (1192) (1193) (1194) (1195) (1196) (1197) (1198) (1199) (1200) (1201) (1202) (1203) (1204) (1205) (1206) (1207) (1208) (1209) (1210) (1211) (1212) (1213) (1214) (1215) (1216) (1217) (1218) (1219) (1220) (1221) (1222) (1223) (1224) (1225) (1226) (1227) (1228) (1229) (1230) (1231) (1232) (1233) (1234) (1235) (1236) (1237) (1238) (1239) (1240) (1241) (1242) (1243) (1244) (1245) (1246) (1247) (1248) (1249) (1250) (1251) (1252) (1253) (1254) (1255) (1256) (1257) (1258) (1259) (1260) (1261) (1262) (1263) (1264) (1265) (1266) (1267) (1268) (1269) (1270) (1271) (1272) (1273) (1274) (1275) (1276) (1277) (1278) (1279) (1280) (1281) (1282) (1283) (1284) (1285) (1286) (1287) (1288) (1289) (1290) (1291) (1292) (1293) (1294) (1295) (1296) (1297) (1298) (1299) (1300) (1301) (1302) (1303) (1304) (1305) (1306) (1307) (1308) (1309) (1310) (1311) (1312) (1313) (1314) (1315) (1316) (1317) (1318) (1319) (1320) (1321) (1322) (1323) (1324) (1325) (1326) (1327) (1328) (1329) (1330) (1331) (1332) (1333) (1334) (1335) (1336) (1337) (1338) (1339) (1340) (1341) (1342) (1343) (1344) (1345) (1346) (1347) (1348) (1349) (1350) (1351) (1352) (1353) (1354) (1355) (1356) (1357) (1358) (1359) (1360) (1361) (1362) (1363) (1364) (1365) (1366) (1367) (1368) (1369) (1370) (1371) (1372) (1373) (1374) (1375) (1376) (1377) (1378) (1379) (1380) (1381) (1382) (1383) (1384) (1385) (1386) (1387) (1388) (1389) (1390) (1391) (1392) (1393) (1394) (1395) (1396) (1397) (1398) (1399) (1400) (1401) (1402) (1403) (1404) (1405) (1406) (1407) (1408) (1409) (1410) (1411) (1412) (1413) (1414) (1415) (1416) (1417) (1418) (1419) (1420) (1421) (1422) (1423) (1424) (1425) (1426) (1427) (1428) (1429) (1430) (1431) (1432) (1433) (1434) (1435) (1436) (1437) (1438) (1439) (1440) (1441) (1442) (1443) (1444) (1445) (1446) (1447) (1448) (1449) (1450) (1451) (1452) (1453) (1454) (1455) (1456) (1457) (1458) (1459) (1460) (1461) (1462) (1463) (1464) (1465) (1466) (1467) (1468) (1469) (1470) (1471) (1472) (1473) (1474) (1475) (1476) (1477) (1478) (1479) (1480) (1481) (1482) (1483) (1484) (1485) (1486) (1487) (1488) (1489) (1490) (1491) (1492) (1493) (1494) (1495) (1496) (1497) (1498) (1499) (1500) (1501) (1502) (1503) (1504) (1505) (1506) (1507) (1508) (1509) (1510) (1511) (1512) (1513) (1514) (1515) (1516) (1517) (1518) (1519) (1520) (1521) (1522) (1523) (1524) (1525) (1526) (1527) (1528) (1529) (1530) (1531) (1532) (1533) (1534) (1535) (1536) (1537) (1538) (1539) (1540) (1541) (1542) (1543) (1544) (1545) (1546) (1547) (1548) (1549) (1550) (1551) (1552) (1553) (1554) (1555) (1556) (1557) (1558) (1559) (1560) (1561) (1562) (1563) (1564) (1565) (1566) (1567) (1568) (1569) (1570) (1571) (1572) (1573) (1574) (1575) (1576) (1577) (1578) (1579) (1580) (1581) (1582) (1583) (1584) (1585) (1586) (1587) (1588) (1589) (1590) (1591) (1592) (1593) (1594) (1595) (1596) (1597) (1598) (1599) (1600) (1601) (1602) (1603) (1604) (1605) (1606) (1607) (1608) (1609) (1610) (1611) (1612) (1613) (1614) (1615) (1616) (1617) (1618) (1619) (1620) (1621) (1622) (1623) (1624) (1625) (1626) (1627) (1628) (1629) (1630) (1631) (1632) (1633) (1634) (1635) (1636) (1637) (1638) (1639) (1640) (1641) (1642) (1643) (1644) (1645) (1646) (1647) (1648) (1649) (1650) (1651) (1652) (1653) (1654) (1655) (1656) (1657) (1658) (1659) (1660) (1661) (1662) (1663) (1664) (1665) (1666) (1667) (1668) (1669) (1670) (1671) (1672) (1673) (1674) (1675) (1676) (1677) (1678) (1679) (1680) (1681) (1682) (1683) (1684) (1685) (1686) (1687) (1688) (1689) (1690) (1691) (1692) (1693) (1694) (1695) (1696) (1697) (1698) (1699) (1700) (1701) (1702) (1703) (1704) (1705) (1706) (1707) (1708) (1709) (1710) (1711) (1712) (1713) (1714) (1715) (1716) (1717) (1718) (1719) (1720) (1721) (1722) (1723) (1724) (1725) (1726) (1727) (1728) (1729) (1730) (1731) (1732) (1733) (1734) (1735) (1736) (1737) (1738) (1739) (1740) (1741) (1742) (1743) (1744) (1745) (1746) (1747) (1748) (1749) (1750) (1751) (1752) (1753) (1754) (1755) (1756) (1757) (1758) (1759) (1760) (1761) (1762) (1763) (1764) (1765) (1766) (1767) (1768) (1769) (1770) (1771) (1772) (1773) (1774) (1775) (1776) (1777) (1778) (1779) (1780) (1781) (1782) (1783) (1784) (1785) (1786) (1787) (1788) (1789) (1790) (1791) (1792) (1793) (1794) (1795) (1796) (1797) (1798) (1799) (1800) (1801) (1802) (1803) (1804) (1805) (1806) (1807) (1808) (1809) (1810) (1811) (1812) (1813) (1814) (1815) (1816) (1817) (1818) (1819) (1820) (1821) (1822) (1823) (1824) (1825) (1826) (1827) (1828) (1829) (1830) (1831) (1832) (1833) (1834) (1835) (1836) (1837) (1838) (1839) (1840) (1841) (1842) (1843) (1844) (1845) (1846) (1847) (1848) (1849) (1850) (1851) (1852) (1853) (1854) (1855) (1856) (1857) (1858) (1859) (1860) (1861) (1862) (1863) (1864) (1865) (1866) (1867) (1868) (1869) (1870) (1871) (1872) (1873) (1874) (1875) (1876) (1877) (1878) (1879) (1880) (1881) (1882) (1883) (1884) (1885) (1886) (1887) (1888) (1889) (1890) (1891) (1892) (1893) (1894) (1895) (1896) (1897) (1898) (1899) (1900) (1901) (1902) (1903) (1904) (1905) (1906) (1907) (1908) (1909) (1910) (1911) (1912) (1913) (1914) (1915) (1916) (1917) (1918) (1919) (1920) (1921) (1922) (1923) (1924) (1925) (1926) (1927) (1928) (1929) (1930) (1931) (1932) (1933) (1934) (1935) (1936) (1937) (1938) (1939) (1940) (1941) (1942) (1943) (1944) (1945) (1946) (1947) (1948) (1949) (1950) (1951) (1952) (1953) (1954) (1955) (1956) (1957) (1958) (1959) (1960) (1961) (1962) (1963) (1964) (1965) (1966) (1967) (1968) (1969) (1970) (1971) (1972) (1973) (1974) (1975) (1976) (1977) (1978) (1979) (1980) (1981) (1982) (1983) (1984) (1985) (1986) (1987) (1988) (1989) (1990) (1991) (1992) (1993) (1994) (1995) (1996) (1997) (1998) (1999) (2000) (2001) (2002) (2003) (2004) (2005) (2006) (2007) (2008) (2009) (2010) (2011) (2012) (2013) (2014) (2015) (2016) (2017) (2018) (2019) (2020) (2021) (2022) (2023) (2024) (2025) (2026) (2027) (2028) (2029) (2030) (2031) (2032) (2033) (2034) (2035) (2036) (2037) (2038) (2039) (2040) (2041) (2042) (2043) (2044) (2045) (2046) (2047) (2048) (2049) (2050) (2051) (2052) (2053) (2054) (2055) (2056) (2057) (2058) (2059) (2060) (2061) (2062) (2063) (2064) (2065) (2066) (2067) (2068) (2069) (2070) (2071) (2072) (2073) (2074) (2075) (2076) (2077) (2078) (2079) (2080) (2081) (2082) (2083) (2084) (2085) (2086) (2087) (2088) (2089) (2090) (2091) (2092) (2093) (2094) (2095) (2096) (2097) (2098) (2099) (2100) (2101) (2102) (2103) (2104) (2105) (2106) (2107) (2108) (2109) (2110) (2111) (2112) (2113) (2114) (211

грудень через її відсутність у записі, що є втратою важливої інформації, що спричинило невірний період порівняння та не зазначення прецизійної інформації стосовно падіння у листопаді на 29% (10) Невірний рік через невірний запис при прослуховуванні (11) Невірний період порівняння. Причина: відсутність у записі; (12) Втрата важливої інформації стосовно покращених результатів через невміння її записати. Записано лише: «*що не кращ*»; (13) Замість «поліпшення» «така ситуація», що є нечітким перекладом. Причина: відсутність у записі; (14) Додавання зайвого слова, оскільки і так відомо, що йдеться про дві галузі; (15) Надто узагальнений переклад «змінити» замість «покращити», що є нечітким перекладом, хоча записано: «*пок*» через нездатність розшифрувати написане; (16) Невірний переклад: 'the situation in our country' не було причиною «покращення». Причина: порушення принципів вертикального розташування при скорописі. Записано у рядок: «*as result. zpіc 3.2% ^*» та нездатність їх вірно розшифрувати при перекладі; (17) Втрата «промислових», що призвело до перебільшеного узагальнення. Причина: нездатність записати, лише занотовано: «*as result. zpіc 3.2% ^*»; (18) Невірна граматична форма дієслова; (19) Поєднання періоду порівняння з попереднього інформаційного блоку з попереднім, в результаті чого не було згадано у перекладі таке: «*Однак обсяг виробництва у цих двох галузях у грудні 2008 року залишався значно меншим, порівняно з відповідним періодом попереднього року*». Причина: запис у рядок: «у гр. 2008 р. лиш ніж поп р»; (20) Невірний наголос у слові; (21) Невірна прецизійна інформація, що є викривленням змісту. Причина: невірний запис при прослуховуванні (22) Неточний переклад 'the best rate' замість «найменший спад»; (23) Невірний переклад вислову «харчова промисловість»; (24) Додавання зайвої інформації, яка викривляє зміст, хоча у записі не зазначено; (25) Невірний термін, що є викривленням; (26) Порівняння з минулим роком, а не минули-

ми роками: інформаційне викривлення. Причина: нездатність розшифрувати написане; (27) Втрата прецизійної інформації, що є смисловою помилкою в даному випадку, оскільки йдеться про грудень, а не про весь рік. Причина: відсутність у записі; (28) Невірна прецизійна інформація. Причина: невірний запис при прослуховуванні (29) Порівняння з листопадом, а не минулим роком через відсутність у записі.

За результатами зрізу гіпотеза дослідження повністю підтвердилась. Левова частка випадків втрати та перекручення інформації оригіналу пов'язана з відхиленнями від принципів перекладацького скоропису. Порушення принципу вертикальності спричинило часті випадки зміни функцій головних членів речення та перекручення інформації. Запис слів та символів у рядок призводила до порушення логічних зв'язків між елементами речень, а відтак – і до викривлення інформації. Зловживання нестандартними скороченнями тягло за собою неможливість розшифрування власних записів під час перекладу. Помилки при перекладі також були зумовлені неухважним прослуховуванням записом під час прослуховування та неспроможністю занотувати головну інформацію.

Таким чином, результати зрізу можна розглядати як аргумент на користь раннього (у IV семестрі) початку навчання перекладацького скоропису в межах спеціального курсу («Основи перекладацького скоропису»), тривалістю не менше 34 аудиторних годин з наступним систематичним його застосуванням в курсах навчання усного перекладу в V–X семестрах.

Перспективою подальшого дослідження є завершення якісного та кількісного аналізу всіх студентських робіт, встановлення технології та градації помилок з метою укладання відповідної шкали оцінювання, визначення чинників, які впливають на якість перекладу.